

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 1956, sp. zn. Cz 210/56

Číslo: 7/1957

Právní věta:

Nebylo-li přeřazení zaměstnance národního podniku průmyslového na jiné pracovní místo projednáno se závodním zastupitelstvem, jde o opatření právně neúčinné (§ 28 odst. 2 zák. č. 103/1950 Sb., o národních podnicích průmyslových).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.09.1956

Spisová značka: Cz 210/56

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Smlouva pracovní, Závodní zastupitelstvo

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce byl podle zjištění soudu přijat do služeb žalovaného podniku a zaměstnán jako normovač. Přípisem z 31. ledna 1955 sdělil mu žalovaný podnik, že ho zprošťuje ze služebních důvodů funkce vedoucího normovače, v níž se neosvědčil, a zařazuje ho do kategorie administrativních zaměstnanců ve funkci pomocného kalkulanty v útvaru plánovacím s platem, který byl nižší než plat podle dosavadního zařazení.

Lidový soud civilní v Praze vyhověl žalobě, v níž se žalobce dožadoval zaplacení rozdílu mezi původním platem a mzdou sníženou, vyplácenou mu ode dne jeho přeřazení na jiné pracovní místo až do skončení pracovního poměru. Lidový soud dospěl k přesvědčení, že výsledky provedeného dokazování nepotvrdily tvrzení žalovaného podniku, že by se žalobce dopustil jednání, které znamenalo porušení nebo zanedbání služebních povinností a odůvodňovalo proto s okamžitou platností snížení jeho platu podle § 5 odst. 5 výnosu ministra stavebních hmot z 12. srpna 1953.

Krajský soud v Praze toto rozhodnutí změnil a žalobu zamítl. Na rozdíl od lidového soudu došel k názoru, že žalobce porušil a zanedbal své služební povinnosti při výkonu funkce normovače a proto prý žalovaný podnik, použil-li ustanovení výnosu ministra stavebních hmot o snížení platu s okamžitou platností, učinil tak právem.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že

uvedeným rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Oba soudy postupovaly správně, když otázku přeřazení žalobce na nižší funkci s menším základním platem zkoumaly především s hlediska ustanovení výnosu ministra stavebních hmot z 12. srpna 1953, jímž byla provedena úprava platových poměrů zaměstnanců podniků, k nimž náleží i žalovaný. Podle § 5 odst. 5 tohoto výnosu nastává snížení základního platu u zaměstnance, který přechází na pracovní činnost zařazenou do nižší tarifní třídy, s okamžitou platností, dojde-li k tomu následkem porušení nebo zanedbání služebních povinností zaviněného zaměstnancem.

Byly-li splněny podle závěru krajského soudu předpoklady pro použití tohoto kárného opatření vůči žalobci, nebyla tím však otázka žalobcem uplatněného nároku ještě plně vyřešena.

Základním předpisem o pracovních a mzdových poměrech zaměstnanců těchto národních podniků v době, kdy k opatření vůči žalobci došlo, byl zákon č. 103/1950 Sb., o národních podnicích průmyslových. Podle § 28 odst. 2 uvedeného zákona jsou zaměstnanci národních podniků, pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, přijímání a na pracovní místa zařazování po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu těchto orgánů. Toto ustanovení zpřesňuje, po př. zvláště upravuje v těchto směrech pro národní podniky průmyslové působnost závodních zastupitelstev, která je jinak zakotvena v dekretu č. 104/1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

Podle tohoto ustanovení spolupůsobí tedy závodní zastupitelstvo při přijímání zaměstnanců, při zařazování zaměstnanců na pracovní místa a při jejich propuštění. V prvních dvou případech se požaduje předchozí projednání s těmito orgány, v třetím případě je pak výslovně třeba jeho souhlasu. Z toho plyne, že zákon tu vyslovil jako zásadní požadavek, že ve všech těchto třech případech úpravy, po př. zásahu do pracovního poměru zaměstnance, musí spolupůsobit vždy závodní zastupitelstvo a že jen pokud jde o dosah tohoto spolupůsobení je rozdíl v tom, že v prvních dvou případech postačí, je-li zamýšlené opatření závodu před jeho uskutečněním s tímto orgánem projednáno, kdežto v třetím případě musí s ním projevit tento orgán přímo souhlas. Z toho plyne dále, že není-li tento postup zachován, je provedené opatření v odporu se zákonem a proto i právně neúčinné. Jinak by toto ustanovení neposkytovalo ochranu zájmů, které mají být závodním zastupitelstvem hájeny, a nemělo by tudíž praktického významu.

Poněvadž s touto okolností se krajský soud ve svém rozhodnutí nezabýval a nezjišťoval, zda zařazení žalobce na jiné pracovní místo provedené jako kárné opatření se stalo po projednání se závodním výborem zaměstnanců žalovaného podniku, nesjednal si krajský soud dostatečného základu, kterého bylo třeba pro posouzení oprávněnosti zažalovaného nároku. Tím porušil krajský soud zákon v ustanovení § 28 odst. 2 zák. č. 103/1950 Sb., jakož i v ustanovení § 1 odst. 2, §§ 59, 88 odst. 2 o. s. ř. a vada řízení tu vzniklá mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Postup zde vyložený nutno u národních podniků při přeřazování zaměstnanců zachovat i za účinnosti zákona č. 51/1955 Sb., o národních podnicích a některých jiných hospodářských organizacích (srov. § 27 cit. zák.).

Srov. dále rozhodnutí č. 6/1957 Sbírky rozhodnutí čs. soudů.